

Skjøtselsanbefalinger – Granneset, Bredek og Inner-Bredek

Oppdatering 2018

Etter befaring er alle lokalitetsavgrensninger justert og områdebeskrivelsene er oppdatert. Nytt areal står i parentes. Endringene blir oppdatert i naturbase i løpet av kort tid. Vedlagt er kart som viser de nye avgrensningene.

Nedenfor er en kort oppsummering av endringer som er gjennomført etter befaring i 2018 samt anbefalinger for skjøtsel av de ulike lokalitetene.

Granneset (ca. 6 daa)

Det bør gjennomføres en sen slått. Etter slått bør gresset tørkes minst 2-3 dager før det fjernes. Det er viktig at det slås helt ut til kanten, her må det sannsynligvis brukes ryddesag. Det kan med fordel ryddes noe mer lauvskog rundt enga. De store trærne på tunet bør spares da disse gir fin variasjon i slåttemarka. Dersom tråkk blir en utfordring kan det være aktuelt å etablere en brukssone rundt bygningene som slås tidligere og flere ganger i sesongen. Det samme gjelder stiene.

Bredek – skreaåkeren tidl. Slåttemark 7 (ca. 1,4 daa)

Det bør gjennomføres en sen slått. Etter slått bør gresset tørkes minst 2-3 dager før det fjernes. Det er viktig at det slås helt ut til kanten, her må det sannsynligvis brukes ryddesag. Det kan med fordel ryddes noe mer lauvskog rundt steingjerde og i kantsonene. Gresset bær dumpes i nedkant av åkeren, ikke over steingjerde.

Bredek 1 (storenga) tidl. Slåttemark 5 (ca. 13 daa)

Det bør gjennomføres en sen slått årlig. Etter slått bør gresset tørkes minst 2-3 dager før det fjernes. Det er viktig at det slås helt ut til kanten. I de tørreste områdene kan det vurderes om det er nok å slå annethvert år. Dette bør vurderes ut fra hvor stor produksjonen er, noe som vil avhenge av nedbørsmengde og temperatur.

Bredek 2 tidl. Slåttemark 1, 2 og 4 (ca. 10 daa)

Lokalitet som omfatter tre tidligere slåttemarkar rundt og øst for bygningene på Bredek. Slåttemarka rett sør og nord for bygningene på Bredek hadde tidligere verdi C, mens enga øst for Bredek hadde verdi B. Etter flere år med restaurering og årlig slått er hevd i området blitt betraktelig bedre. Lokaliteten fremstår som en lokalitet og slås dermed sammen. Det anbefales en årlig slått i årene fremover. Deler av arealet er tidligere blitt slått to ganger, men jeg tror vi kan prøve med en slått på hele arealet i årene fremover. Viktig at det slås helt ut til kantene.

Bredek 3 tidl. Slåttemark 3 (ca. 1,7 daa)

Det bør gjennomføres en sen slått årlig. Etter slått bør gresset tørkes minst 2-3 dager før det fjernes. Det er viktig at det slås helt ut til kanten. Det bør ryddes skog i kantene jevnlig.

Bredek 4 tidl. Slåttemark 6 (ca. 1,7 daa)

Lita eng som ligger litt for seg rett øst for Bredek. Justerer verdien opp fra C til B da den i dag fremstår som ei slåttemark i god hevd. Dagens skjøtsel bør fortsette. Viktig at det slås helt ut til kantene. Det kan gjerne ryddes noe skog i kantsona slik at det kommer mer lys inn til enga.

Bredek - bygninger og tun (ca. 2 daa)

Har oppretta en egen lokalitet rundt bygningene på Bredek. Området er registrert som slåttemark med verdi C og kan betraktes som ei brukssone med et litt annet slåtteregime enn de øvrige slåttemarkene. Her kan og bør det gjennomføres en tidligslått i tillegg til at det slås ved ordinært slåttetidspunkt. Veier og annet areal som benyttes av museet kan også slås flere ganger enn dette dersom det er behov for dette. Det er viktig at alt plantematerialet rakes sammen og fjernes etter slått. Gresset kan gjerne tørke 2-3 dager før det fjernes.

Inner-Bredek 1 (ca. 0,8 daa)

Området rundt trippelløa er registrert som slåttemark med verdi C. Området har ikke noen stor verdi som slåttemark i seg selv, men som en del av helheten rundt løa på Inner-Bredek har den verdi. Dagens skjøtsel med en årlig slått samt noe skogrydding i kantene bør fortsette. Alt plantemateriales må rakes sammen og fjernes etter slått.

Inner-Bredek 2 (ca. 0,3 daa)

Den lille skogsenga rett før Inner-Bredek fremstår som ei typisk slåttemark i skog. Det er stort innslag av slåttemarksplanter, men også en del skogsarter som eks. blåbær. En gang årlig slått bør fortsette. Det kan med fordel ryddes litt mer skog rundt enga slik at den blir mer lysåpen.

Videre oppfølging Bredek:

Slåttemarkene på Bredek har isolert sett nasjonal verdi. Engene er varierte og har samlet sett et svært stort artsmangfold. De engene som i 2010 var preget av gjengroing er restaurert og det meste av arealet fremstår i dag som i god hevd. Helheten slåttemarkene utgjør sammen med bygningsmiljøene på Bredek, Granneset og Inner-Bredek gjør området helt unikt.

Årets oppdatering av avgrensning og beskrivelse av lokalitetene på Bredek er ikke fullstendige. Spesielt når det gjelder kartlegging av artsmangfold er undersøkelsen mangelfull. Det anbefales dermed at det skjøtelsesplanen for Bredek oppdateres i løpet av 3-5 år. Planen bør være enkel og kort. Planene fra 2010 og 2016 er etter mitt syn lite brukervennlige.

Spesielle utfordringer - Bredek

Området rundt slåttemarkene er mye besøkt og også benyttet en del i ulike formidlingsammenheng. Det er viktig at man i forbindelse med bruk av arealene er bevisst på den slitasjen bruk kan utgjøre. På Bredek er det dermed opprettet en egen lokalitet rundt bygninger og tun som kan slås oftere. De øvrige slåttemarkene på Bredek bør i mist mulig grad benyttes til teltleire e.l. Tråkk bør også begrenses. På Granneset bør man også være bevisst på hvilke areal som benyttes i forbindelse med leire og andre aktiviteter. Ved behov kan det vurderes å opprette en brukssone her også.

Det er akutt behov for et redskapshus for å lagre maskiner som brukes i forbindelse med slått. Rana museum har gitt tilbakemelding om at det er skadelig for bygningene på Bredek at utstyret lagres der. Her er det viktig at Fjelltjenesten, Rana museum og nasjonalparkstyret kommer frem til en løsning som fungerer for alle parter.